

Vergaderjaar 2021–2022

32 761

Verwerking en bescherming persoonsgegevens

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 220

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 april 2022

Er is met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om kopieën van de Weekberichten Internetmonitoring van de NCTV waarin namen van personen worden genoemd in de periode van 2017 tot en met heden. In verband met de (gedeeltelijke) openbaarmaking van documenten over dit onderwerp wil ik uw Kamer attenderen op dit besluit (zie bijlage)¹. De (gedeeltelijk) openbaar gemaakte documenten zijn te vinden bij het besluit op rijksoverheid.nl.

Publicatie onder de Wob

Omtrent dit Wob-verzoek wil ik uit belang van transparantie benadrukken dat de documenten die beschikbaar zijn gesteld, zijn getoetst aan de Wob-criteria zoals die nu wettelijk gelden. Vanaf 1 mei 2022 treedt nieuwe wetgeving in werking, de Wet Open Overheid (Woo). Nieuwe verzoeken die in de toekomst worden gedaan, worden onder de Woo getoetst.

Weekberichten en internetmonitoring

Over internetmonitoring door de NCTV en de verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens is onder meer op 12 april 2021² een brief naar uw Kamer gestuurd naar aanleiding van berichtgeving van NRC. Daarin is toegelicht dat de NCTV bij het maken van analyseproducten sinds 2006 ook gebruik maakt van internetmonitoring.³

Bij internetmonitoring wordt uitsluitend gekeken naar open bronnen, waaronder social media, zodat onderzocht kan worden of er een bepaald fenomeen of een bepaalde trend bestaat of aan het ontstaan is met relevantie voor de nationale veiligheid. Internetmonitoring is niet gericht

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Kamerstukken 32 761 en 30 821, nr. 180.

³ Internetmonitoring is tevens onder het destijds geldende regiem van de Wet bescherming persoonsgegevens aangemeld voor het openbare verwerkingenregister.

op het doen van onderzoek naar personen. Om trends en fenomenen op het terrein van terrorismebestrijding en nationale veiligheid goed in te schatten is het bij internetmonitoring onvermijdelijk gebleken dat openbare uitingen van relevante spelers (personen en organisaties) in beeld komen. Dat komt ook naar voren in de Weekberichten zoals die nu bij het Wob-besluit zijn gepubliceerd.

Internetmonitoring werd tussen 2017 en begin 2021 ook gebruikt als bouwsteen voor de Weekberichten Internetmonitoring. Deze berichten hadden tot doel om vroegtijdig inzicht te bieden in ontwikkelingen met betrekking tot thema's als (gewelddadig) extremisme, radicalisering en polarisatie. Deze werden van duiding voorzien en gedeeld met partners binnen overheid.

Mede door het project Taken en Grondslagen (2020–2021) is de NCTV tot de conclusie gekomen dat een steviger juridische grondslag wenselijk is voor de coördinatie- en analysetaken waarin tevens een begrenzing in de werkwijze wordt aangebracht. Die constatering heeft ook zijn weerslag op de juridische basis van eerder opgestelde Weekberichten waarin persoonsgegevens zijn vermeld. Deze weekberichten zijn na februari 2021 niet meer opgesteld. Het wetsvoorstel bevat waarborgen ten aanzien van pseudonimisering en de verwerking van persoonsgegevens uit openbare bronnen. Een één-op-één voortzetting van de werkwijze uit het verleden is hiermee uitgesloten. Dat geldt dus ook ten aanzien van de Weekberichten Internetmonitoring, zoals hierboven beschreven.

Hiermee wordt de zichtbaarheid van persoonsgegevens in analyseproducten nog verder beperkt.

Wetsvoorstel

Het Kabinet heeft naar aanleiding van debat (Handelingen II 2020/21, nr. 88, item 26) met de Tweede Kamer en de motie van het lid Michon-Derkzen (Kasmerstuk 30 821, nr. 138), een wetsvoorstel aan uw Kamer voorgelegd om de NCTV te voorzien van een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens voor de uitoefening van de taken van de NCTV. Het wetsvoorstel begrenst wat wel en niet mogelijk is ter uitvoering van de taken. Het wetsvoorstel biedt een grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens voor het coördineren van (de uitvoering van) beleid en maatregelen op het terrein van terrorismebestrijding en nationale veiligheid. Daarnaast gaat het ook om het verwerken van persoonsgegevens ten behoeve van duidingen van trends en fenomenen zoals het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN). Dit wetsvoorstel is momenteel in behandeling bij uw Kamer.

Tot het wetsvoorstel is aangenomen en in werking kan treden zijn alle activiteiten rond monitoring van open bronnen waarvoor een wettelijke grondslag ontbreekt, gestaakt.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius